

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ НАУКИ ТА ОСВІТИ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ФОНД «ВІДРОДЖЕННЯ»
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ІНСТИТУТ ВИБОРЧОГО ПРАВА»
ТОВАРИСТВО КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА

**ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЇ
ЗАКОНОДАВСТВА
ПРО ОСВІТУ УКРАЇНИ**

Тези доповідей науково-практичної конференції
Київ. 27-28 травня 2010 року

Нора-Друк
Київ – 2010

ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Нікітіна І. В., кандидат психологічних наук, доцент кафедри філософії Національного університету харчових технологій

Застосування тендерного підходу у формуванні гармонійно розвиненої особистості, пропонує новий підхід у пізнанні дійсності, у якому відсутня нерівність та ієрархія "чоловічого" і "жіночого".

Гендерне виховання особистості здійснюється під впливом родини, освіти, засобів масової інформації, релігії, мистецтва, мови, правового виховання, державної політики. З моменту свого народження людина стає об'єктом дії гендерної системи. У традиційних суспільствах, таких як українське, здійснюються символічні обряди, що розрізняються залежно від того, якої статі дитина: вибір кольору коляски, одягу, іграшок, майбутньої професії.

Згодом гендерні норми підтримуються за допомогою різних соціальних і культурних механізмів (стереотипні підходи в засобах масової інформації). Втілюючи в своїх діях очікування, пов'язані з їх гендерним статусом, індивіди та макрорівні підтримують гендерні відмінності й одночасно побудовані на їх основі системи планування та володарювання.

З огляду на це, в сучасних умовах розвитку вищої освіти, неможливо ставитись до особистості без урахування соціокультурних особливостей статі. З'явився новий категоріальний апарат, що містить термін з ключовим словом "гендер", а це зобов'язує більш повно вивчити особистість та її особливості з врахуванням подальшої підготовки фахівців в умовах глобалізаційного ринку праці.

Гендер - один із базових вимірів соціальної структури суспільства, який разом з іншими соціально-демографічними та культурними характеристиками організує соціальну систему. Гендер надає соціально-рольовий статус особистості, який вивчає соціальні можливості в освіті, професійній діяльності, суспільному виробництві.

Методологічною основою гендерного виміру в освіті є: а) аксіологія як філософське вчення про матеріальні, культурні, духовні, моральні та психологічні

цінності особистості, систему педагогічних поглядів, засновану на розумінні цінності особистості, вихованні і навчанні, педагогічної діяльності й освіти; б) культурно-історичний підхід для розвитку особистості; в) постмодерністські ідеї про конструктивістську природу культури; г) андрогінія, як умова розвитку та самореалізації особистості; д) педагогічна антропологія як філософська база виховання людини.

Предметом гендерної педагогіки є корекція процесу соціалізації молоді людини залежно від статі відповідно соціально-економічним вимогам. Метою гендерного виховання є створення умов для формування егалітарної свідомості, вільної від гендерних стереотипів і відповідальної за свої міжособистісні (фахові) взаємини в соціумі.

На сьогодні багато уваги приділяється становленню такого поняття як гендерна освіта. Фахівці визначають гендерну освіту як процес засвоєння знань про психосексуальну культуру, що включає гендерну просвіту, пропаганду і самоосвіту, а також як особистісний (чоловіка і жінки) засіб пізнання дійсності завдяки якому і досягаються успіхи в соціальному житті.

Отже, гендерний підхід в системі вищої освіти це - індивідуальний підхід, в основі якого лежить, урахування специфіки впливу на розвиток хлопців і дівчат факторів навчально-виховного процесу (зміст, методи навчання, організація вузівського життя, педагогічне спілкування, перелік предметів). Обов'язковими умовами є - орієнтація на нейтралізацію та пом'якшення розбіжностей між статями, виховання в дусі вільного вибору тендерної ідентичності, відсутність орієнтацій на особливе призначення чоловіка і жінки; заохочення видів діяльності, що відповідають інтересам особистості; обґрунтування неможливості роздільного навчання; тенденція до розмивання в суспільстві культурно-сформованих гендерних стереотипів.

Література:

1. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. - К.: "К.І.С.", 2004.-536 с
2. Нікітіна І.В. Гендерні особливості студентів як фактор успішності / Нові технології

навчання. Науково - методичний збірник. - К.: НУХТ, 2009. - С.48-51.

3. Нікітіна І.В. Розвиток гендерної само ідентичності студентів в умовах суспільної кризи/ Людина і соціум в умовах глобальної кризи: погляд крізь призму суспільствознавства та богослов'я.- К.: Національна академія управління, 2010.-С201-204.